

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВЕЛИКОТИРНОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СВ. КИРИЛА І МЕФОДІЯ, БОЛГАРІЯ
ВІТЕБСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ П.М. МАСЕРОВА, РЕСПУБЛІКА БІЛОРУСЬ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ЯНА КОХАНОВСЬКОГО В КЕЛЬЦАХ, ПОЛЬЩА
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА, УКРАЇНА
НАУКОВА ЛАБОРАТОРІЯ «ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТІ»

НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ШЛЯХ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

9 грудня 2021 року, м. Суми

2021
Наука
Професія
Компетентність

*Друкується за рішенням вченої ради
Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка
(протокол №4 від 29.11.2021)*

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Ю.О. Лянной	<i>доктор педагогічних наук, професор (Україна)</i>
О.В. Семеніхіна	<i>доктор педагогічних наук, професор (Україна)</i>
М.Гр. Воскоглу	<i>доктор філософії, почесний професор математичних наук (Греція)</i>
І.Я. Субботін	<i>доктор фізико-математичних наук, професор (США)</i>
В.І. Статівка	<i>доктор педагогічних наук, професор (Китай)</i>
З. Бак	<i>доктор фізико-математичних наук, професор (Польща)</i>
О.Ю. Кудріна	<i>доктор економічних наук, професор (Україна)</i>
О.М. Семенов	<i>доктор педагогічних наук, професор (Україна)</i>
Н.В. Дегтярьова	<i>кандидат педагогічних наук, доцент (Україна)</i>
М.М. Острога	<i>доктор філософії (Україна)</i>
С.І. Петренко	<i>кандидат педагогічних наук, доцент (Україна)</i>
О.М. Удовиченко	<i>кандидат педагогічних наук, доцент (Україна)</i>
В.Г. Шамомя	<i>кандидат фізико-математичних наук, доцент (Україна)</i>
А.О. Юрченко	<i>кандидат педагогічних наук, доцент (Україна)</i>

Матеріали конференції подані за напрямками:

1. Особливості організації наукової та навчальної діяльності майбутнього фахівця в умовах розвитку інформаційного суспільства на засадах компетентнісного підходу
2. Дослідницька діяльність майбутніх науковців в умовах цифрової глобалізації
3. Компетентнісна самореалізація вчителя
4. ІТ в науковій та професійній діяльності
5. Сучасні тренди та інновації в різних галузях знань
6. Цифрові інструменти професійної підготовки фахівця
7. Формальна, неформальна та інформальна освіта в умовах пандемічної кризи

Матеріали подаються в авторській редакції

М 34 Наукова діяльність як шлях формування професійних компетентностей майбутнього фахівця (НПК-2021) : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 9 грудня 2021 р., м. Суми. – Суми : ФОП Цьома С.П., 2021. – 184 с.

ISBN 978-617-8095-06-2

УДК 378.14:001.89:371ю133-057.875(08)

ISBN 978-617-8095-06-2

© СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2021

© ФОП Цьома С.П., 2021

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВОЇ ТА НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА НА ЗАСАДАХ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ	11
Punko V., Ostroha M.....	12
USE OF DIGITAL TECHNOLOGY FOR THE DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL COMPETENCE IN THE FIELD OF IT	12
Semenikhina O., Drushlyak M., Udovychenko O.	13
INTERACTIVE METHODS IN THE FORMATION OF CONFLICTOLOGICAL CULTURE SPECIALIST	13
Аль-Амморі А.Н., Іщенко Р.М.....	15
РОЛЬ ПРАКТИЧНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ З ФІЗИКИ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ.....	15
Волк А.М., Соловьева И.Ф.....	17
ОРГАНИЗАЦИЯ НАУЧНОЙ И УЧЕБНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПО ВЫСШЕЙ МАТЕМАТИКЕ ДЛЯ БУДУЩИХ ИНЖЕНЕРОВ.....	17
Горохова В.М.	19
ВИКОРИСТАННЯ ТЕСТОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ З ФІНАНСОВИХ ДИСЦИПЛІН.....	19
Ефремова М.И., Игнатович С.В.....	20
ФОРМИРОВАНИЕ ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКОГО ПОВЕДЕНИЯ СТУДЕНТОВ	20
Игнатенко В.В., Леонов Е.А.....	22
ПОСТРОЕНИЕ ПРОГРАММ ПО МАТЕМАТИКЕ ПРИ ПРАКТИКО-ОРИЕНТИРОВАННОМ ОБУЧЕНИИ В ТЕХНИЧЕСКИХ УНИВЕРСИТЕТАХ.....	22
Канашевич Т.Н.	24
СТРУКТУРА И СОДЕРЖАНИЕ ИНЖЕНЕРНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ КАК ОСНОВА МОДЕРНИЗАЦИИ ПОДГОТОВКИ КОМПЕТЕНТНЫХ СПЕЦИАЛИСТОВ	24
Карупу О.В., Олешко Т.А., Пахненко В.В.....	26
ПРО СПЕЦИФИКУ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АНГЛОМОВНИХ СТУДЕНТІВ НАУ ПРИ ВИВЧЕННІ НА ЗАСАДАХ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ ЛІНІЙНОЇ АЛГЕБРИ ТА АНАЛІТИЧНОЇ ГЕОМЕТРІЇ.....	26
Кондратьева И.П.....	28
ОРГАНИЗАЦИОННО-СОДЕРЖАТЕЛЬНЫЕ АСПЕКТЫ ПОДГОТОВКИ STEM-ПЕДАГОГОВ.....	28
Кулик Н.А.	30
ЗМАГАННЯ В ЛЕГКІЙ АТЛЕТИЦІ	30
Лопатюк О.В.	32
КРЕАТИВНИЙ КОМПОНЕНТ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ АВІАЦІЙНИХ ФАХІВЦІВ.....	32
Мартиненко О.В., Чкана Я.О.	34
ФАСИЛІТАТИВНИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МАТЕМАТИКИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	34
Пухно С.В.	36
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ В ХОДІ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГІЯ» В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	36
Рогожа Марія М.	37
ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ ЯК БАЗИСУ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ	37
Рогожа Михайло М.....	39
ДО ПРОБЛЕМИ ВИБОРУ «РОЗУМНОГО БАЛАНСУ».....	39
Салтикова А.И., Салтиков Д.И., Шкурдода Ю.О.....	41
КУРСОВА РОБОТА ЯК НАВЧАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ФІЗИКИ	41
Синькевич В.Н.	43
АКТУАЛЬНОСТЬ ФОРМИРОВАНИЯ ФУНКЦИОНАЛЬНОЙ ГРАМОТНОСТИ У ОБУЧАЮЩИХСЯ КАК ОСНОВЫ ИХ БУДУЩЕЙ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ.....	43
Топольник Я.В.	45
ХМАРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДТРИМКИ НАВЧАЛЬНОЇ ТА НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ТА ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ.....	45
Тутова Н.О.	47
ЦИФРОВІ НАВИЧКИ ДЛЯ МЕДИКІВ	47
Шамшин О.П.	49
ГРАФОВИЙ МЕТОД РОЗВ'ЯЗАННЯ ЗАДАЧ З ФІЗИКИ В ТЕХНІЧНОМУ ЗВО.....	49

Abstract. Kulyk N. Competitions in athletics. *The article analyzes the analysis of literature sources on the research topic. The characteristics of athletics competitions are given. Drawings of different types of athletics competitions are given. It is revealed that competitions determine the whole system of organization, methods and training of the athlete, the special sphere of activity of the athlete and effective competitive activity.*

Key words: *competitions, athletics, athlete, training, performances at competitions.*

Олена Лопатюк

Льотна академія Національного авіаційного університету, м. Кропивницький, Україна
lopaturkelenka@gmail.com

КРЕАТИВНИЙ КОМПОНЕНТ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ АВІАЦІЙНИХ ФАХІВЦІВ

Важливою тенденцією сучасної вищої школи є перехід від кваліфікованого підходу у професійній освіті до компетентнісного. Перебудова системи освіти поставила перед закладами вищої освіти завдання всебічного покращення професійної підготовки та фізкультурно-оздоровчої діяльності майбутніх фахівців. Проблемна ситуація визначається існуючою в даний час протиріччям між недосконалістю традиційно-складеної системи фізкультурно-оздоровчої діяльності в технічних вузах та широкими можливостями впровадження інноваційних та фізкультурно-оздоровчих технологій, спрямованих на гуманізацію навчально-оздоровчого процесу з урахуванням інновацій, творчості, ініціативи та інтересів.

Тільки професійна, компетентна, творча особистість здатна підвищити ефективність і якість у сфері своєї діяльності. Сьогодні затребувана та особистість, що може адекватно реагувати в ситуації постійних змін, активізуючи свій творчий потенціал.

Дослідженням сутності творчості, умов її розвитку та інших аспектів займалися і займаються різні науки, в тому числі філософія, психологія та педагогіка.

Єрмола А. М. зазначає, що в психолого-педагогічній літературі наявні різні трактування творчості, відмінні погляди на її природу, об'єктивну основу та структуру творчого процесу, формування творчих здібностей людини тощо [1].

У філософському енциклопедичному словнику творчість визначається як діяльність, яка породжує щось якісно нове, чого ніколи раніше не було [5].

Психолог Платонов К.К. характеризує творчість як мислення у його вищій формі, яке виходить за межі того, що потрібно для розв'язування задачі, що виникла, вже відомими способами [4].

Моляко В.О. стверджує, що творчий процес абсолютно непередбачуваний у кожному своєму конкретному прояві, і чим більш творчим він являється тим більш складною, новою становиться для суб'єкта розв'язувана ним задача, тим менш впізнаним становиться характер протікання творчого процесу [3].

У будь-якому змістовному вигляді творчої діяльності є два рівні: репродуктивний і продуктивний (творчий). Ці два типи діяльності не можна протиставляти, відривати один від одного. Продуктивна діяльність неможлива без своєї основи – репродуктивної. Жодна людина не здатна стати творцем, не оволодівши нормами професійної майстерності. Якщо здобувачі не оволоділи правильним стилем роботи, якщо в них недостатньо сформувалися професійні знання, навички й уміння, то їхній творчий потенціал успішно розвиватися не може. Методологічною передумовою повноцінного формування творчої активності здобувачів є діалектична єдність репродуктивного і продуктивного типів діяльності в усій системі навчання, освіти і виховання. Знайти у кожному випадку оптимальний варіант такого поєднання – одне з найбільш складних і фундаментальних педагогічних завдань. Формування і розвиток творчої активності майбутнього фахівця вимагає адекватної системи взаємовідносин здобувача і викладача бо сформувати творчу особистість може тільки творча особистість [2].

В структурі фізкультурно-оздоровчої компетентності майбутніх авіаційних фахівців виділено креативний (творчий) компонент. Зміст креативного компоненту фізкультурно-оздоровчої компетентності полягає у вдосконаленні їх власного здоров'я та фізичного розвитку як умови ефективної самореалізації у сфері майбутньої професійної діяльності, наявності потреби до фізичної активності, усвідомленні та прийнятті цінностей фізичної культури для збереження та зміцнення індивідуального здоров'я, сприйнятливості інноваційних відкриттів та інформації і здатності та готовності застосовувати їх у процесі самостійних занять фізично. підготовкою, прагненні до самоосвіти у сфері використання нових фізкультурно-оздоровчих технологій.

Критеріями та показниками креативного компоненту є:

- фізкультурно-оздоровча ерудиція: теоретичні, педагогічні, методичні та технологічні знання в галузі фізичної культури та здоров'язберігаючих технологій;
- інноваційна вмільість: дослідні, комунікативні, проєктні, ініціаторські, технологічні, діагностичні вміння;
- особистісні якості: креативність, спрямованість на творчість та інновації, рефлексивність, морально-вольова стійкість, імпровізованість, ініціативність;

- фізичне вдосконалення: оптимальний рівень фізичного розвитку та ведення здорового способу життя. Визначено рівні сформованості креативного компоненту фізкультурно-оздоровчої компетентності:
 - високий – здобувач творчо, аналітично, рефлексивно та ініціативно підходить до фізкультурно-оздоровчої діяльності, регулярно займається фізичною підготовкою, пропонує іноваційні здоров'язбережувальні методи;
 - достатній – здобувач активно включається до процесу фізкультурно-оздоровчої діяльності, але діє за стандартом, без ініціативи;
 - середній – здобувач включається до фізкультурно-оздоровчої діяльності формально, не систематично займається фізичною підготовкою;
 - низький – здобувач відмовляється від фізкультурно-оздоровчої діяльності, не займається фізичною підготовкою.

Формування креативного компоненту фізкультурно-оздоровчої компетентності майбутніх авіаційних фахівців має ґрунтуватися на таких принципах:

- цілісності;
- спрямованості;
- індивідуалізації;
- диференціації;
- особистісно-орієнтованого навчання;
- оптимальності фізичних навантажень;
- формування навчальних груп з урахуванням особистісних показників, фізичної підготовленості кожного студента;
- вільного вибору виду фізкультурно-оздоровчої діяльності;
- інтегративності змісту (динамічного поєднання теорії, методики та практики).

Незважаючи на те, що здатність до творчості дана від природи цю здатність необхідно постійно підтримувати, стимулювати та розвивати, тому навчальний процес повинен бути побудований таким чином, щоб кожен здобувач міг реалізувати свої здібності на різному рівні в залежності від етапу навчання.

Список використаних джерел

1. Єрмола А.М. Креативність в основі моніторингу. *Практична психологія і соціальна робота*. Київ, 2003. №8. С. 71–72.
2. Методичні рекомендації з розробки методичних вказівок по організації та плануванню самостійної роботи студентів по дисципліні при кредитно-модульній організації навчального процесу /упоряд. проф. В.І. Лобунець. Харків: УППА, 2006. 14 с.
3. Моляко В.А. Стратегии решения новых задач в процессе творческой деятельности. *Обдарована дитина*. Київ, 2002. №4. С. 33–43.
4. Платонов К.К. Краткий словарь системы психологических понятий. Москва, 1984. 147 с.
5. Философский энциклопедический словарь / редкол.: С.С. Аверинцев, А. Араб-Оглы, Л.Ф. Ильичев и др. 2-е изд. Москва, 1989. 815 с.

Анотація. Лопатюк О.В. Креативний компонент фізкультурно-оздоровчої компетентності майбутніх авіаційних фахівців. У статті розкрито зміст креативного компоненту фізкультурно-оздоровчої компетентності майбутніх авіаційних фахівців. Виділено критерії, показники та рівні цього компоненту. Визначено принципи, на яких ґрунтується формування креативного компоненту у здобувачів вищої освіти.

Ключові слова: творчість, компетентність, іновації, фізична підготовка, особистісні якості.

Аннотация. Лопатюк Е.В. Креативный компонент физкультурно-оздоровительной компетентности будущих авиационных специалистов. В статье раскрыто содержание креативного компонента физкультурно-оздоровительной компетентности будущих авиационных специалистов. Выделены критерии, показатели и уровни этого компонента. Определены принципы, на которых основывается формирование креативного компонента у соискателей высшего образования.

Ключевые слова: творчество, компетентность, инновации, физическая подготовка, личные качества.

Abstract. Lopatiuk O. Creative component of physical culture and health competence of future aviation specialists. The article reveals the content of the creative component of physical culture and health competence of future aviation specialists. The criteria, indicators and levels of this component are highlighted. The principles on which the formation of the creative component in higher education seekers is based are determined.

Key words: creativity, competence, innovations, physical training, personal qualities.